

Dr. Rıdvan YAKA

ŞİRKETLERDE KURUMSALLAŞMA VE ÖMÜR

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	3
TEŞEKKÜR	5
KISALTMALAR LİSTESİ.....	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. ŞİRKETLERDE KURUMSALLAŞMA KAVRAMI.....	21
1.1.1. Kurumsallaşma Tanımı	22
1.1.2. Kurumsallaşma Ögeleri.....	26
1.1.3. Kurumsallaşma Süreci ve Aşamaları	28
1.1.4. Kurumsallaşmaya Etki Eden Faktörler	31
1.1.5. Kurumsallaşma Faaliyetleri.....	34
1.1.6. Kurumsallaşma Yaklaşımları	39
1.1.6.1. Rasyonel Kurumsallaşma Yaklaşımı.....	39
1.1.6.2. Kurumsallaşma Analizi Yaklaşımı.....	40
1.1.7. Kurumsallaşma Göstergeleri.....	41
1.1.8. Kurumsallaşmanın Faydaları.....	45
1.1.9. Kurumsallaşmanın Muhtemel Mahsurları.....	46
1.1.10. Ülkemizden Kurumsallaşma Örnekleri.....	47
1.2. ŞİRKETLERDE DEMOGRAFİK KAVRAMLAR	49
1.2.1. İş Demografisi Tanımları	49
1.2.2. Uzun Ömür, Süreklilik ve Hayatta Kalma	50
1.2.3. Ülkemizde Şirket Ömürleri ile İlgili Açıklamalar.....	53
1.2.4. Seçilmiş Bazı Ülkelerde Şirket Ömürleri.....	56
1.3. ŞİRKETLERİN HALKA AÇILMASI.....	62
1.3.1. Tanım ve Kavramlar.....	62

1.3.2. Şirketlerin Halka Açılma Süreci	66
1.3.3. Borsa Açısından Örgüt Kuramı.....	68
1.3.4. Menkul Kıymet Borsalarında Derinlik ve Borsaları Etkileyen Faktörler	71
1.3.5. Türkiye’de Menkul Kıymetler Borsasının Tarihsel Gelişimi	72
1.3.6. Menkul Kıymetler Borsası ile İlgili Yasal Mevzuat	74
1.4. BORSA ŞİRKETLERİNDE KURUMSAL YÖNETİM.....	76
1.4.1. Kurumsal Yönetim İlkeleri.....	76
1.4.2. Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri	78
1.4.3. BİST Kurumsal Yönetim Endeksi.....	79
1.5. BORSA ŞİRKETLERİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK.....	80
1.5.1. Kurumsal Sürdürülebilirlik Kavramı	80
1.5.2. BİST Sürdürülebilirlik Endeksi.....	81
1.6. HALKA AÇILMANIN ŞİRKETLERE FAYDALARI.....	83
1.6.1. Finansman Kaynağı.....	83
1.6.2. Likidite Sağlaması.....	83
1.6.3. Rasyonelleştirme Etkisi.....	84
1.6.4. Prestijin Artması.....	84
1.6.5. Kurumsallaşma.....	85
1.6.6. Uzun Ömürlülük.....	85
1.6.7. Tanınırlıkta ve Müşteri Sayısında Artış	85
1.6.8. İkincil Halka Arz İmkânı.....	85
1.6.9. Nitelikli İnsan Kaynağına Ulaşabilme	86
1.6.10. Reklam Fırsatı	86
1.6.11. Küreselleşme	86
1.6.12. Vergi Avantajı	86

1.7. HALKA AÇILMANIN ŞİRKETLERE GETİRDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLER.....	87
1.7.1. İzahname Hazırlama Yükümlülüğü	88
1.7.2. Finansal Raporlama ve Tablolar	88
1.7.3. Bağımsız Denetim	89
1.7.4. Kar Payı Dağıtımı.....	90
1.7.5. Kamunun Aydınlatılması	90
1.7.6. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum.....	90
1.7.7. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Bulundurma	91
1.7.8. İlan ve Reklamlar İle İlgili Düzenlemeler.....	91
1.7.9. Örtülü Kazanç Aktarımı Yasağı.....	91
1.7.10. Esas Sözleşme Değişikliklerinde Kurulun Görüşünü Alma Yükümlülüğü	91
1.7.11. Pay Alım Teklifinde Bulunma Zorunluluğu	92
1.7.12. Bilgi Formu Düzenleme Yükümlülüğü.....	92
1.7.13. Kotasyon ve Kotta Kalma Ücretleri	92
1.7.14. Yatırımcı İlişkileri Bölümü Kurulması	92
1.7.15. Önemli Nitelikteki İşlemler ve Ayrılma Hakkı.....	93
1.8. KURUMSALLAŞMA VE HALKA AÇILMANIN ORTAK YÖNLERİ	94
1.9. ŞİRKETLERİN HALKA AÇILMADA OLASI ÇEKİNCELERİ	98

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. KURUMSALLAŞMA VE ÖMÜR ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR	101
2.1.1. Kurumsallaşma, Kurumsal Yönetim ve Şirket Ömürleri, Şirketlerin Borsa’da Kalış Süreleri ile İlgili Çalışmalar.....	101

2.1.2. Şirket Ömürlerinde Bölgesel Farklılıklar ile İlgili Çalışmalar.....	107
2.1.3. Şirket Ömürlerinde Sektörel Farklılıklar ile İlgili Çalışmalar.....	108
2.1.4. Şirket Yaşlarına Göre Borsa’da Kalış Süreleri ile İlgili Çalışmalar.....	109
2.1.5. Şirketlerin Halka Açıklık Oranına Göre Borsa’da Kalış Süreleri.....	112
2.2. ÇALIŞMANIN YÖNTEM VE SÜRECİ.....	114
2.2.1. Çalışmanın Amacı.....	114
2.2.2. Çalışmanın Önemi.....	115
2.2.3. Çalışmanın Temel ve Alt Problemleri.....	116
2.2.4. Çalışmanın Kapsam ve Sınırlılıkları	117
2.2.5. Çalışmanın Yöntemi.....	119
2.2.5.1. Veri Kütüğünün Oluşturulması	120
2.2.5.2. Çalışma Tablolarının Oluşturulması.....	122
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
ANALİZLER VE BULGULAR.....	125
3.1. ŞİRKETLERİN BORSA’YA GİRİŞ YAŞI VE ORTALAMA YAŞ İLE BORSA’DA KALIŞ SÜRELERİNDEKİ DEĞİŞİM	126
3.2. BORSA’DA BÖLGESEL YOĞUNLUK VE ÖMÜRDE BÖLGESEL KONUM ETKİSİ.....	128
3.3. BORSA’DA SEKTÖREL YOĞUNLUK DEĞİŞİMİ VE ŞİRKETLERDE SEKTÖREL KONUM ETKİSİ.....	133
3.4. KURULUŞ DÖNEMLERİNİN ŞİRKET ÖMRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	144

3.5. BİST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİNDEKİ ŞİRKETLERİN DİĞER BORSA ŞİRKETLERİ İLE KARŞILAŞTIRMA SONUÇLARI	151
3.6. BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNDEKİ ŞİRKETLERİN DİĞER BORSA ŞİRKETLERİ İLE KARŞILAŞTIRMA SONUÇLARI	153
3.7. HALKA AÇIKLIK ORANININ BORSA ŞİRKETLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	155
3.8. BORSA ŞİRKETLERİNİN 39 YILDAKİ SAYISAL DEĞİŞİMİ.....	163
3.9. BORSA'DA DEVAM EDEN, ÇIKAN/ÇIKARILAN ŞİRKETLERİN YAŞ DEĞİŞİMİ	169
3.10. BORSA ŞİRKETLERİNDE HAYAT TABLOSU.....	171
3.11. TÜRKİYE VE DÜNYADAN GİRİŞİM ÖMÜRLERİ KARŞILAŞTIRMA SONUÇLARI.....	174
KAYNAKLAR	179
EKLER.....	195